

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 33. Pœnitentia Pontii Larazeni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

Sæcul. XII. *sulte ac caute in aciem se se comparant;*
 A.C. 1135. *at ubi ad certamen ventum est, irruunt*
in adversarios, nec eorum furorem, nec
multitudinem formidantes, sed sperantes in
Dei auxilio, qui Dominus exercituum est.
 c. 5. *Ita monachi mansuetudinem & militis for-*
titudinem conjungunt. Et inferius: Hæc
Hierosolymis aguntur, & totus orbis ex-
citatur, plurimique ab Oriente & Occi-
dente ad Civitatem Dei confluunt. Illa
autem re nihil jucundius, nihil commodius
& magis salutare, quam quod pauci Sacra
Templi militiæ nomen dent, nisi scelevati
& impii, raptores & Sacrilegi, latrones,
perjuri, adulteri, quorum omnium con-
versio duplex bonum producit, dum eorum
patria a malis civibus liberatur, & ter-
ra Sancta, cui subveniunt, de ipsorum au-
xilio lætatur. Sic nempe Christus in Chri-
stianos peccatores ulciscitur, facitque ex
illis milites suos, ut de Adversariis Infide-
libus triumphet.

§. XXXIII.

Pœnitentia Pontii Lazareni.

*Ill*a tempestate quidam Vir Nobilis in
 Occitania pœnitentiæ exemplum me-
 morabile præbuit. Is Pontius nomina-
 batur Larazæ, arcis & natura & arte in-
 expugnabilis in Diœcesi Lutevensi*, Do-
 minus. Virum commendabant Nobilitas sanguinis, opulencia, ingenium, quod
 natura

narrat. to. 3.
miscell. Ba-
luz. p. 205.

*Lodeve.

natura dederat felicissimum & fortitudo Sæcul. XII.
 militaris. Sed cum nullam morum re- A. C. 1135.
 gulam quam depravatos affectus suos se-
 queretur, vicinis importunus & intole-
 rabilis accidebat. Aliquos fallaci ser-
 mone decipiebat, alios armis opprime-
 bat, cunctosque, ad quos pervadere po-
 terat, bonis spoliabat, diu noctuque la-
 trociniis intentus, pluribus aliis etiam
 immersus vitiis. Tandem Deo cor ho-
 minis movente sibi ipsi redditus, post-
 quam diu deliberasset, mundum relin-
 quere statuit, & reliquum vitæ tempus
 in rigore pœnitentiæ consumere. Cum
 consilium mutandæ vitæ uxori aperuif-
 set, ipsa non minus magni animi nobili-
 tate quam Natalium splendore illustris,
 lubenter consensit, id solum rogans, ut
 prius proli suæ consuleret, filium enim
 habebant & filiam. Morem gessit mo-
 nenti uxori maritus, atque matrem & fi-
 liam Monasterio feminarum, quod vul-
 go *Drinone* dicebatur, adjecta magna
 bonorum suorum parte, tradidit, filium
 vero Monachis Cœnobii S. Salvatoris
 Lutevæ instituendum commisit.

Vicinis & amicis rem novam & in-
 expectatam mirantibus, & ad domum
 ejus confluentibus, ut quid moliretur
 edocerentur, nihil dissimulavit; sed usus
 occasione, cum eloquentia valeret, etsi
 literas non didicisset, tanta dicendi vi
 con-

Sæcul. XII. contemptum mundi & pœnitentiæ neces-
 A.C. 1135. sitatem ingessit, ut pluribus, quod opta-
 bat, persuaserit, & sex viri consilii socie-
 tatem amplexi sint, promittentes, nus-
 quam exinde se passuros esse, ut vel in vi-
 ta vel in morte a Pontio avellerentur.
 Itaque Pontius, in proposito confirma-
 tus, per præconem publice denunciavit
 iussit, præstituta die si emptores adfue-
 rint, omnia bona sua sibi fore venalia.
 Adfuerunt emptores omnis conditionis ho-
 mines, Nobiles, agrestes, Clerici & Lai-
 ci, & postquam omnem suam pecuniam
 impendissent, cum plurima adhuc ve-
 numdanda superessent, Pontius edixit,
 se in pretii locum omnis generis pecora
 & fructus, quibus homines vesci sole-
 rent, recepturum esse. Sicque magnam
 rerum istarum copiam cumulavit. Hæc
 ipse omnia pauperibus elargiri constitue-
 rat, sed deinde intelligens, nihil antiquius
 sibi esse debere, quam ablata restituere,
 missis nunciis, in omnibus foris & Eccle-
 siis illius provinciæ vulgari præcepit,
 omnibus illis, qui Pontium Lazarenum
 debitorem se habere dicerent, aut da-
 mnnum sibi illatum quererentur, Feria se-
 cunda majoris Hebdomadæ vel duobus
 diebus sequentibus ad vicum *Peguevoles*
 veniendum esse, ibique omnes, quod Ju-
 stitia postularet, recepturos.

In Dominica Palmarum Lutevæ, post-
 quam lectum fuisset Evangelium & omnes
 pro more cum palmis processissent, Epi-
 scopo & Clericis in suggestu, ad id ipsum
 in atrio & medio populi erecto, stanti-
 bus, prodiit cum sex sociis suis Pontius,
 interula tectus, nudis pedibus, quem ali-
 quis fune e collo ejus pendente, velut
 ad mortem damnatum, trahebat, eum-
 que virgis continuo cædebat; ita enim
 Pontius jusserat. Ubi ad Episcopum per-
 venit, flexis genibus veniam oravit,
 chartamque, quam manu tenebat, & in
 qua, ipso volente, omnia peccata ejus
 scripta erant, porrexit, instantissime ro-
 gans, ut coram toto populo legeretur.
 Quod statim quidem Episcopus fieri pro-
 hibuit, ut pœnitentis verecundiæ par-
 ceret; sed Pontio id summis precibus
 expetente, lecta est; atque dum Confes-
 sio recitatur, se virgis percuti petebat,
 urgens verberantem, ut acerbiores pla-
 gas infligeret, confitens se omnium illo-
 rum criminum reum esse, & terram la-
 crymis suis madefaciens; quo spectacu-
 lo fidelibus, tenerrime commotis, lacry-
 mæ suboriebantur. Omnes tantam pœ-
 nitentiæ vim mirabantur, Pontium reve-
 rebantur, Deumque orabant, ut ei do-
 num perseverantiæ concederet. Quin
 etiam confessio ipsius compluribus pro-
 fuit, qui noxio impediti pudore peccata
 sua

Sæcul. XII.
 A. C. 1125.

Pœnitentia
 singularis.

Sæcul. XII. sua celaverant, atque Pontii exemplo
 A.C. 1135. excitati, pœnitentiæ tabulam amplexi
 sunt.

Altero die & duobus sequentibus complures in præstituto vico *Pegueroles* præsto fuerunt, petitori, quæ amiserant & Pontius, sui ipsius iudex, primum omnium pedibus advolutus, ut sibi ignoscerent rogabat. Tum singulis, quantum ipsis debebatur, sive pecora, sive pecunias, sive res alias ad vitam necessarias, quas congesserat, reddebat, ita ut res ipsas, quibus spoliati fuerant, iterum invenire sibi viderentur. Cuncti ergo ad sua redibant, illi jam benedictentes, quem antea toties diris devoverant. Postremo Pontius, conspiciens quemdam agricolam, vicinum suum, *quid tamdiu moraris, ait, cur solus non exprimis, quid tibi damni intulerim?* Ille, *non habeo Domine, inquit, quod de te conquerar, sed contra laude dignum proclamo, & benedictionem tibi cœlestem precor, quod mihi sæpe contra Adversarios præsidio fueris, & nunquam me ullo malo affeceris. Non ita res se habet, reposuit Pontius, nocui tibi, sed forte nescienti. Numquid illo tempore & illa nocte armentum tuum a prædonibus abactum fuit? ego sum ille prædonum Dux, qui pecora tua per milites meos tibi auferri jussi. Obsecro, ignosce mihi, & hæc, quæ supersunt pecora tibi*

tibi babe. Recepit pecus agricola tan- Sæcul. XII.
 quam a cœlo sibi restitutum, latusque & A C. 1135.
 Pontio, quem Benefactorem suum ap-
 pellabat, bene precatus, domum rever-
 sus est.

Pontius, postquam ita suum cuique
 tribuisset, reliquis, quæ habebat, in pau-
 peres sparsis, cum sex sociis illa nocte,
 quæ inter Cœnam Domini & Parasceven
 intercedit, viam peregrinantium more
 exorsus est. Singulis unica erat vestis,
 baculus in manu, & in dorso sarcinula;
 ceterum nudo pede ambulabant. Pri-
 mum ad S. Guilielmum per desertum via
 valde aspera perrexerunt. Feria autem
 secunda Paschæ viam ingressi sunt, Ec-
 clesiam S. Jacobi in Galæcia invisuri, at-
 que toto itinere eleemosynis sibi datis,
 nihil in alterum diem reservantes, victi-
 tarunt. Ubi Sacrum locum attigerunt, Pontius pex
 in illa mente, quam prius conceperant, regrians.
 roborati, desertum sibi deligere consti-
 tuerunt, ibi de labore manuum suarum
 vitam sustentaturi. Animum adjecit Ar-
 chiepiscopus Compostellensis, qui in con-
 versione Novitios in sua Diœcesi perma-
 nere optabat. Cum vero deinde perpen-
 disse, hos advenas exiguos animarum
 fructus posse producere in Regione, &
 Gente cujus linguam ignorarent, suavit,
 ut in patriam redirent, & ad perseveran-
 dum hortatus est. Inde ad montem S.

Hist. Eccles. Tom. XVI. C c c Mi-

Sæcul. XII. Michaelis, ad S. Martinum Turonensem,
 A. C. 1135. ad S. Martialem Lemovicensem, ad S.
 Leonardum delati, tandem peregrinatio-
 nem Rutenæ terminarunt.

Ademarus illius civitatis Episcopus,
 Præsul variis virtutibus & præsertim mu-
 nificentiâ insignis, qui sub idem tempus
 magnas opes ad condendam Abbatiam
Loci Dei, filiam Abbatiaë *Dalonenfis*, &
 cum illa Ordini Cisterciensium adjectam,
 contulit, lætus & reverens septem ami-
 cos advenientes excepit, cum sciret vi-

Chartular. M. Loci Dei. se. ros genere nobiles & populares suos ef-
 ferisset, Pontium Larazenum, veterem
 suum amicum, in domo Episcopali versari,
 ad eum se contulit, & omnia necessariâ
 ad exequendum ea, quæ animo constitue-
 rat, obtulit. Episcopus ergo & Comes
 septem amicis illis Vicos & Ecclesias de-
 fertas, ubi Monasterium conderent, con-
 cedere volebant; sed ipsi mundi com-
 mercium exosi solitudinem quærebant.
 Quare locum quemdam, qui *Salvanès* di-
 cebatur, in Dicecesi civitatis Vaurenfis,
 sibi a Territorii Domino, Arnolde de
 Ponte, donatum delegerunt, cœperunt
 que ibi suis manibus tuguria extruere, &
 terram, prius incultam, aratro profici-
 dere. Brevi piorum virorum fama ad
 propinquos Episcopos Lutevensem & Bi-
 terrensem atque illarum regionum popu-
 los

los pervenit; unde a multis invisebantur & oblata accipiebant.

Sæcul. XII.

A.C. 1135.

Cum fames deinde illam provinciam dire affligeret, innumerabilis mendicorum multitudo Salvanium confluit, quia notum erat, pios hos Anachoretas eleemosynam dare, hospitio advenas excipere, & cetera omnia misericordiae opera quibusvis impendere. Illi tanta concurrentium multitudine perterriti fugam cogitabant. Sed Pontius trepidantes increpans, *quin potius, ait, pecora nostra, & omnia quæ habemus vendimus, ut subveniamus Fratribus nostris, & tunc, si necessitas cogat, cum ipsis moriamur. Interim ego eleemosynam pro ipsis a potentibus bujus Sæculi colligam.* His, asino conscenso & baculum dextra tenens viæ se dedit. Arnoldus autem de Ponte, cum ad ejus notitiam devenisset, quod Anachoretæ omnia sua vendere statuisent, quibus succurrerent pauperibus, ex horreis suis tam copiosum frumentum expromsit, ut illis mendicantium agminibus alendis usque ad tempus messis suffecerit. Pontius quoque rediit eleemosyna abundanti onustus, qui postquam in Festo S. Joannis cunctos qui aderant convivio recreasset, maximam animi gratitudinem profitentes dimisit.

Haud multo post Congregatio Salvaniensis non tantum rebus, sed etiam Religiosis

Sæcul. XII. religiosus Viris ita excrevit, ut in Abbatiam
 A.C. 1135. erigi potuerit, in qua Regula observaretur. Tunc vero orta est inter eos amica contentio, cui Ordini monasterium suum adscriberent, vel Cartusienſi vel Cisterciensi. Electi demum communi sententia Cartusienſes arbitri. Quam ob rem Pontius, ad Cartusiam profectus, Priori, nempe Guidoni, ceterisque Fratribus causam exposuit. Illi vero præ ceteris Cisterciensium Ordinem præferendum censuere, remque ad monasterium hujus Instituti ipsis proximum esse deferendam. Responso accepto quasi oraculo, Pontius ad Mansum-Adæ, hodie Mazanum, quod Cisterciensium Cænobium erat proximum in Diœcesi Vivariensi, divertit, & Salvaniensem Domum Cisterciensi Ordini subdidit sub Regimine Petri primi illius monasterii Abbatis, anno millesimo centesimo nono fundati. Abbas ex monachis suis viros delectos misit, qui locum illius Domus ad servandam Disciplinam monasticam necessaria præpararent, Fratres autem Salvanienses ad se venire iussos, & per annum secundum Regulam S. Benedicti probatos, monastico habitu induit. Tumque dato iisdem Abbate Ademaro, viro prudenti & literis instructo, cunctos Salvanium remisit. Pontius Lazareus semper locum humiliorem præferens, in habitu Laicorum conversus

sus permanfit, quo liberius rem domesti-
 cam curare poffet. Hæc Abbatia Salva-
 niensis fuere principia, anno millesimo
 centesimo trigefimo fexto condita, exin-
 de celeberrima, quam potentiffimi Prin-
 cipes propinqui remotique, videlicet
 Theobaldus Comes Campaniæ, Roge-
 rius Rex Sicilia, quin etiam Imperator
 Constantinopolitanus donis cumularunt.
 Hæc omnia Hugo Francigena, ejus loci
 monachus, juffu Pontii Abbatis, ordine
 quarti, fufe literis mandavit.

Sæcul. XII.
 A.C. 1136.

§. XXXIV.

Henrici I. obitus. Stephanus Rex Angliæ.

Henricus primus Rex Angliæ obiit* in
 Normannia, die Dominica, prima
 Decembris, anno millesimo centesimo
 trigefimo quinto, postquam fceptrum ro-
 tasset annos triginta quinque, atque in
 eo genus mafculinum Regum Norman-
 norum extinctum eft. Hugo Archiepi-
 fcopus Rotomagensis, qui Principi mo-
 rienti adfiterat, epiftolam ad Innocen-
 tium Papam de hac re fcripfit, his verbis:
*Rex Dominus meus, fubita correptus ægri-
 tudine, nos, miffis quam citiffime nunciis,
 advocavit, ut folatio effemus. Venimus,
 & cum ipfo triduum mærove plenum con-
 fecimus. Prout ei dicebamus, ore proprio
 confitebatur peccata fua, percutiebat pe-*

* Lions.

Sup. lib. LXV. f. 5.

Guil. Mal- mes. hift. no- vor. p. 177.

Order. lib. XIII. p. 901.